

FİZİKİ ŞƏXSLƏR TƏRƏFİNDƏN NAĞDSIZ QAYDADA ALINMIŞ YAŞAYIŞ VƏ QEYRİ-YAŞAYIŞ SAHƏLƏRİNƏ GÖRƏ ÖDƏNİLMİŞ ƏLAVƏ DƏYƏR VERGİSİNİN BİR HİSSƏSİNİN GERİ QAYTARILMASI İLƏ BAĞLI ELEKTRON ƏRİZƏNİN GÖNDƏRİLMƏSİ QAYDASI

Bu çərxdə fiziki şəxslər tərəfindən nağdsız qaydada alınmış yaşayış və qeyri-yaşayış sahələrinə görə ödənilmiş əlavə dəyər vergisinin bir hissəsinin geri qaytarılması ilə bağlı proseslər əks etdirilir.

Bunun üçün İqtisadiyyat Nazirliyi yanında Dövlət Vergi Xidmətinin İnternet Vergi İdarəsində yaradılmış **“E-portal”** sistemə (<https://new.e-taxes.gov.az/eportal>) daxil olaraq açılan səhifədə Alıcıya məxsus şəxsiyyət vəsiqəsinin FİN-i və mobil nömrə vasitəsilə daxil olmaq mümkündür. **“Daxil ol”** düyməsi sıxılır və Alıcının telefonuna yoxlama kodu göndərilir. Bu kodu təsdiq etdikdən sonra sistemə daxil olmaq mümkündür.

Giriş uğurla başa çatdıqdan sonra **“E-portal”** sistemin menyusundan **“Bina ƏDV geri al”** bölməsi seçilir. Bina tikintisi fəaliyyəti ilə məşğul olan şəxs ƏDV qaiməsi göndərdikdə Alıcıya təsdiq və ya imtina üçün sorğu daxil olur. Alıcı ƏDV qaiməsinin detalları ilə tanış olmaq üçün qaimə nömrəsinin üstünə klikləməklə, ya da **“Əməliyyatlar”** bölməsindən **“Cavabla”** düyməsini sıxmaqla keçid edə bilər, həmçinin qaiməyə baxa və çap edə bilər. Alıcı hər hansı bir uyğunsuzluq gördükdə, **“Əməliyyatlar”** bölməsindən və ya qaimə nömrəsinin üstünə klikləyərək **“Ləğv et”** düyməsini sıxmaqla qaiməni ləğv edə, digər hallarda qaimə məlumatlarının həqiqiliyini təsdiq edə bilər. **“Təsdiq et”** düyməsi sıxıldıqdan sonra açılan pəncərədə seçilmiş qaimədə **“Qaimə ilə tanış oldum, məlumatların həqiqiliyi barədə məsuliyyəti qəbul edirəm!”** məzmunlu mesaj önə çıxacaq. Daha sonra **“Davam et”** düyməsinə sıxmaqla təsdiqləmə əməliyyatı başa çatmış olacaq. Sonda **“Bağla”** düyməsi sıxılır və bununla da ƏDV qaiməsinin təsdiqi tamamlanmış hesab edilir.

QAİMƏ ÜZRƏ ÖDƏNİŞLƏRİN APARILMASI

Alıcı qaimə üzrə ödənişlərini 3 (üç) formada edə bilər: banka yaxınlaşaraq qaiməni təqdim edərək; Hökumət Ödəniş Portalının veb-saytı (www.gpp.az) və ya Alıcı tərəfindən qaimə təqdim edilməklə notarius vasitəsilə bank ödəniş əməliyyatları keçirməklə.

Ödəniş Hökumət Ödəniş Portalı vasitəsilə edildikdə Alıcı www.gpp.az saytına daxil olur. Buradakı **“Bütün ödənişlər”** bölməsindən **“Kommunal ödənişlər”**ə keçid edərək

“Yaşayış və qeyri-yaşayış sahələrinin alışı üzrə ödəniş”lər altbölməsindən ödəniş ediləcək. Bunun üçün FİN və qaimə nömrəsi daxil edilir və **"Axtar"** düyməsi sıxılır. Bu zaman qaimə üzrə ödəniş məlumatları ekranda əks olunur. Alıcı ödəniş edəcəyi məbləği dəyişə bilər. Daha sonra **"Ödəniş et"** düyməsi sıxılır. Alıcıya ödəniş edəcəyi məbləğ göstərilir və ödəniş kartının ilk 6 rəqəminin daxil etməsi istənilir. Alıcı kart məlumatlarını daxil edib **"İrəli"** düyməsini sıxaraq ödənişi tamamlayır.

QAIMƏ ÜZRƏ ÖDƏNİŞLƏRİN İZLƏNİLMƏSİ

Alıcı E-portal sistemində qaimələrinə və qaimələr üzrə ödənişlərinə baxa bilər. Bunun üçün **"Bina ƏDV geri al"** bölməsində **"Qaimə üzrə ödənişlərim"** altbölməsinə daxil olaraq bütün ödənişlərini izləyə bilər. Alıcı burada **"Qaimə üzrə ödənişlərin həyata keçirilməsi"** qaydasına da baxış edə bilər.

ƏDV-nin BİR HİSSƏSİNİN GERİ QAYTARILMASI ÜÇÜN MÜRACİƏT ƏRİZƏSİNİN GÖNDƏRİLMƏSİ

"ƏDV-ni geri qaytarmaq üçün müraciət" 2 (iki) formada həyata keçirilir:

1. Sistemin istismara verildiyi tarixədək - yəni 01.01.2020-21.11.2022-ci il tarixi aralığı üzrə alınmış yaşayış və qeyri-yaşayış sahələri üzrə. Bu hal Qaydalara əsasən "Keçid müddə" olduğu üçün 20.02.2023-cü il tarixinədək aktiv olacaq.
2. Sistemin istismara verildiyi tarixdən sonrakı dövrdə alınmış yaşayış və qeyri-yaşayış sahələri üzrə. Bu zaman Satıcı qaimə hazırlayıb Alıcının şəxsi kabinetinə göndərməlidir. Alıcı qaiməni təsdiq edib qaimə üzrə borcu tam ödədikdən sonra ƏDV-nin qaytarılması üçün müraciət edə bilər.

ALICININ SİSTEMİN İSTİSMARA VERİLDİYİ TARİXƏDƏK (01.01.2020-21.11.2022-ci İL TARİXİ ARALIĞI ÜZRƏ) ALINMIŞ YAŞAYIŞ VƏ QEYRİ-YAŞAYIŞ SAHƏLƏRİNİ ƏLDƏ ETDİYİ HAL ÜZRƏ MÜRACİƏTİ

Alıcı aşağıdakı şərtlərdə ƏDV-ni geri qaytarmaq üçün müraciət edə bilər:

1. Alıcı Qaydalar qüvvəyə mindiyi 01.01.2020-25.05.2022-ci il tarixi aralığı üzrə alınmış yaşayış və qeyri-yaşayış sahələri üzrə ödəniş tam şəkildə və nağdsız qaydada Satıcının bank hesabına ödənilməlidir.
2. Alıcı Qaydalar qüvvəyə mindiyi tarixdən sistemin istismara verildiyi 25.05.2022-21.11.2022-ci il tarixi aralığı üzrə alınmış yaşayış və qeyri-yaşayış sahələrinin

tam dəyərini (ƏDV-siz) nağdsız qaydada Satıcının bank hesabına, ƏDV məbləğini isə Satıcının ƏDV depozit hesabına ödəməlidir.

3. Alıcılar tərəfindən ƏDV-nin bir hissəsinin geri qaytarılması üçün müraciət ərizəsi sistemin istismara verildiyi tarixdən (21.11.2022) sonrakı 90 gündən gec olmayaraq təqdim edilməlidir, bu hal üzrə müraciətlər 20.02.2023-cü il tarixdən etibarən sistem tərəfindən məhdudlaşdırılacaq.

Alıcı əsas səhifədə **“ƏDV-ni geri qaytarmaq üçün müraciət”** bölməsindən **“Ərizəni göndərmək”** düyməsini sıxmalıdır. Açılan pəncərədə **“ƏDV-ni geri qaytarmaq üçün müraciət ərizəsinin göndərilməsi”** forması çıxır. Müraciət ərizəsi 3 (üç) altbölmədən ibarətdir – **“Ümumi məlumatlar”**, **“Bank hesabı rekvizitləri”** və **“Təqdim olunmalı sənədlər”**. İlk olaraq **“Ümumi məlumatlar”** altbölməsi doldurulur. **“Alqı-satqı müqaviləsinin tarixi”** xanasında alqı-satqı müqaviləsinin tarixi, **“Satıcının VÖEN-i”** xanasında satıcının VÖEN-i, **“Yaşayış və qeyri-yaşayış üzrə ümumi dəyər (ƏDV daxil)”** xanasında isə yaşayış və qeyri-yaşayış üzrə ümumi dəyər qeyd edilir. **“ƏDV məbləği”** xanasında ƏDV məbləği sistem tərəfindən avtomatik qeyd olunur. Alıcı **“Qaralamada saxla və çıx”** düyməsini sıxdıqda ərizəni qaralamada yadda saxlaya bilər. Sonra Alıcı **“Ödənişi tam etdiyimi təsdiq edirəm”** seçimini işarələyək **“Növbəti”** mərhələyə keçid edir.

Növbəti mərhələdə ƏDV-ni qaytarmaq ərizəsinə baxıldıqdan sonra ƏDV-ni geri ala bilməsi üçün Alıcıdan bank hesabı məlumatlarını daxil etməsi tələb olunur. Alıcı **“Bank hesabı nömrəsi”** xanasında bank hesabını daxil edir. **“Bank”** xanasından isə siyahıdan bankın adını və **“Filial”** xanasında filialın adını seçir. **“Növbəti”** düyməsi sıxılmaqla üçüncü altbölməyə keçid edilir.

Üçüncü - **“Təqdim olunmalı sənədlər”** altbölməsində Alıcının ƏDV-nin qaytarılması üçün təqdim olunan sənədləri əlavə edilir. Burada yaşayış və qeyri-yaşayış sahələrinin alınmasına dair alqı-satqı müqaviləsinin və bank ödəniş sənədlərinin surətləri əlavə olunaraq məlumatların həqiqiliyi təsdiq edilir. Sonda **“Təsdiqlə və göndər”** düyməsi sıxılır və ərizənin göndərilməsi prosesi başa çatır.

MTK TƏRƏFİNDƏN MƏNZİL SATILMASI HAQDA QAİMƏNİN HAZIRLANDIĞI VƏ ALICIYA GÖNDƏRİLDİYİ HAL

Alıcı aşağıdakı şərtlərdə ƏDV-nin bir hissəsinin geri qaytarılması üçün müraciət edə bilər:

1. Qaimə üzrə bütün ödəniş tamamlanmış olmalıdır;

2. Alıcı qaimə üzrə ödənişin tamamlanmasından sonrakı 90 gündən gec olmayaraq ƏDV-ni geri qaytarmaq üçün müraciət ərizəsi göndərə bilər. Əks halda, müraciət sistem tərəfindən məhdudlaşdırılacaq.

Alıcı elektron kabinetinin əsas səhifəsindən ƏDV-ni geri qaytarmaq üçün **“Bina ƏDV geri al”** bölməsinə daxil olur. Bu bölmə 2 (iki) altbölmədən ibarətdir: **“ƏDV qaimələri”** və **“Qaimə üzrə ödənişlərim”**. Alıcı **“Qaimə üzrə ödənişlərim”** altbölməsindən qaiməni seçərək **“ƏDV geri al”** düyməsini sıxır. Açılan pəncərədə **“ƏDV-ni geri qaytarmaq üçün müraciət ərizəsinin göndərilməsi”** forması çıxır. Müraciət ərizəsi 3 (üç) altbölmədən ibarətdir: **“Ümumi məlumatlar”**, **“Bank hesabı rekvizitləri”** və **“Təqdim olunmalı sənədlər”**. İlk olaraq **“Ümumi məlumatlar”** altbölməsi doldurulur. Alıcı ümumi məlumatlar ekranından **“ƏDV qaimə”** xanasında geri qaytarılmasını istədiyi ƏDV qaiməsinin nömrəsini siyahıdan seçir. **“Adı, soyadı, atasının adı”**, **“Satıcı”**, **“E-qaimə nömrəsi”**, **“Ümumi məbləğ”**, **“ƏDV məbləği”**, **“Qaytarılacaq ƏDV məbləği”** və **“Tarix”** xanaları sistem tərəfindən avtomatik doldurulur. **“Qaralamada saxla və çıx”** düyməsi üzərinə sıxdıqda ərizə qaralamada yadda saxlanıla bilər. Sonra Alıcı **“Növbəti”** mərhələyə keçid edir.

Növbəti mərhələdə ƏDV-ni qaytarmaq ərizəsinə baxıldıqdan sonra ƏDV-ni geri ala bilməsi üçün Alıcıdan bank hesabı məlumatlarını daxil etməsi tələb olunur. Alıcı **“Bank hesabı nömrəsi”** xanasında bank hesabını daxil edir. **“Bank”** xanasından isə siyahıdan bankın adını və **“Filial”** xanasında filialın adını seçir. **“Növbəti”** düyməsi sıxılmaqla üçüncü altbölməyə keçid edilir.

Üçüncü - **“Təqdim olunmalı sənədlər”** altbölməsində Alıcının ƏDV-nin qaytarılması üçün təqdim olunan sənədləri əlavə edilir. Burada yaşayış və qeyri-yaşayış sahələrinin alınmasına dair alqı-satqı müqaviləsinin və bank ödəniş sənədlərinin surətləri əlavə edilərək məlumatların həqiqiliyi təsdiq edilir. Sonda **“Təsdiqlə və göndər”** düyməsi sıxılır və ərizə göndərilir.

Hər 2 (iki) halda təsdiqlənərək göndərilən ərizə **“Ərizələr”** bölməsinin **“Göndərilənlər”** altbölməsinə düşür. Alıcı **“Ərizələr”** bölməsindən göndərdiyi və qaralama kimi saxladığı ərizəni görə, ərizəni seçərək ətraflı məlumat ala və ya çap edə bilər.

Alıcının göndərdiyi **“ƏDV-ni geri qaytarmaq üçün müraciət”** ərizəsinə baxıldıqdan sonra ərizənin nəticəsi ilə bağlı Alıcının şəxsi kabinetinə bildiriş göndərilir. Alıcı e-portalda **“Məktublar”**ım bölməsindən bildirişləri izləyə bilər.